

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 72 (5)

Izdan 1 februara 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9513

**Továrna na střelné zápalky a náboje dříve Sellier & Bellot,
Praha-Žižkov, C S. R.**

Uredjaj za paljenje za metke sa vidljivim mjestom pogotka.

Prijava od 9 januara 1931.

Važi od 1 marta 1932.

Pravo prvenstva od 10 januara 1930 (Č S. R.).

Dosadnji metci sa vidljivim mjestom pogotka takove su konstrukcije, da je igla, koja kod udara metka prodiranjem u spremište praha treba da stavi u djelovanje u-metak za razvijanje dima kod metka, posrednim smještajem jednog šupljeg cilindra, osigurana protiv preranog zapaljenja, pri čem je šuplji cilindar po dužini rasproren tako, da se prema spremištu baruta okrenuti šiljak nalazi ispod razine gornjeg ruba cilindra. Taj elastični cilindar treba da iglu tako koči, da ona uslijed slučajnih pokreta kod manipuliranja sa metcima ili kod pada i sl. ne izlazi iz cilindra napolje i time prouzroči prerano zapaljenje spremišta baruta. Takav uredjaj za paljenje s jedne je strane vanredno kompliciran, a s druge strane nije pouzdan, jer ili cilindar premalo koči, tako, da pri naglom gibanju metka može nastupiti izlaženje igle i prerana eksplozija metka ili pako cilindar prejak o koči, tako, da metak pri udaru uopće ne bude pomoću igle zapaljen. Daljnji nedostatak sastoji se u tome, što igla imade malenu živu silu i što njezin ubod u spremište baruta, naročito kod pada u mekanotlo, običaje biti slab, tako, da isti ne dostaje za zapaljenje spremišta baruta.

Svi ti nedostaci uklanjaju se pomoću uredjaja za paljenje prema pronalasku, koji je uredjaj prikazan na nacrtu u okomitom presjeku.

Uredjaj za paljenje sastoji se prema pronalasku iz dva na rahlo jedan u drugog umetnuta šuplja metalna cilindra 1 i 2, od

kojih se nutarnji cilindar 2 može prema napred i prema natrag slobodno pomicati u vanjskom cilindru 1. Nutarnja cilindar 2 ispunjen je sa mekanom masom 2' visoke specifične težine, na pr. olovom te imade u svom dnu u sredini otvor, kroz koji prolazi igla 3. Igla je tako duboko ubodena, da njezin šiljak ne viri iz olova napolje, već je prekriven još sa naslagom te mase; nadalje je igla tako duga, da je dužina njezinog provirućeg kraja zajedno sa dužinom nutarnjeg cilindra 2 jednaka nutarnjoj visini vanjskog cilindra 1.

Čitavi uredjaj za paljenje svrsishodno je u metku uložen između olovnog napuna 6 i uloška za razvijanje dima 4, koji je dolje providen sa spremištem baruta 5, koje je osjetljivo na ubod igle 3.

Kod odapinjanja giblje se oteščani cilindar 2 uslijed težine spram dna cilindra 1, pri čemu igla, koja se odupire o dno cilindra 1, probada olovo 2', tako, da je šiljak slobodan. Pri udaru metka na bilo koji predmet ili pri sudaru istog giblje se tada oslobođena igla 3 sa cilindrom 2 uslijed težine spram spremišta baruta 4, 5, prodire u isto i prouzročuje zapaljenje, uslijed čega se metak dovodi do eksplozije.

Opisani uredjaj za paljenje imade slijedeće prednosti:

1. Metak imade prije odapinjanja potpunu sigurnost, jer je šiljak igle 3 potpuno prekriven i osiguran.

2. Kod odapinjanja se uredjaj sa sigurno-

nošću otključuje, jer nutarnji sigurnosni cilindar 2 imade razmjerno veliku masu, a time i znatnu živu snagu, tako, da igla 3 lahko i sigurno probada unutra nalazeću se naslagu olova i njezin se šiljak oslobada.

3. Igla 3 imade kod udara veliku živu snagu, jer je njezina masa uslijed teškog cilindra postala većom, zato ona sa velikom energijom prodire u spremište baruta 5 i prouzročuje sigurno zapaljenje istoga.

Patentni zahtjevi:

1. Uredaj za paljenje za metke sa vidljivim mjestom pogotka, naznačen time, što igla-paljača (3) tog uređaja u svrhu postignuća velike žive snage stoji u vezi sa jednim teškim cilindrom (2), koji je ispu-

njen sa jednom teškom, ali mekanom masom (2'), tako, da je njezin šiljak prije odapinjanja prekriven sa naslagom spomenu te mekane mase, na pr. olova, nu kod odapinjanja taj šiljak igle tu masu probada i oslobada se, nakon čega igla pri padu ili udaru metka prodire u spremište baruta, uslijed čega se metak dovodi do eksplozije.

2. Uredaj za paljenje po zahtjevu 1, naznačen time, što je cilindar (2) s olovnom napunom (2') i s ubodenom iglom (3) u smjeru osi slobodno pomicalavo smješten u cilindru (1), koji ga obavija, koji cilindar je gore ili sprijeda otvoren i smješten je u metku između uloška za razvijanje dima i olovnog napuna (6) metka.

